

Uzasadnienie

Projekt ustawy *przepisy wprowadzające ustawę o architektach i ustawę o inżynierach budownictwa* opisuje mechanizmy i tryb wdrażania nowych regulacji. Projekt zawiera również niezbędne zmiany w innych ustawach, stanowiące konsekwencję wprowadzenia nowej regulacji dla ww. zawodów.

Projekty ww. ustaw zakładają odrębne uregulowanie zawodu architekta oraz zawodu inżyniera budownictwa, zdefiniowanie tych zawodów oraz określenie zasad ich wykonywania, uznawania kwalifikacji zawodowych, świadczenia usług transgranicznych, zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej, a także zadania i organizację samorządów zawodowych odpowiednio architektów i inżynierów budownictwa oraz prawa i obowiązki członków tych samorządów. Odrębna regulacja tych dwóch zawodów wynika z różnic organizacyjnych samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa oraz wychodzi naprzeciw postulatowi przedstawicieli samorządu zawodowego architektów wskazującym, że zawód architekta jest zawodem odrębnym od zawodu inżyniera budownictwa, dlatego powinien być definiowany i regulowany na innej płaszczyźnie pojęciowej.

Jednocześnie ww. projekty ustaw mają na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2018 r. sygn. K 39/15 (Dz. U. poz. 352), dotyczącego ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych.

Celem opracowania projektu ustawy przepisy wprowadzające ustawę o architektach i ustawę o inżynierach budownictwa jest opracowanie jasnych i sprawnych przepisów zmieniających, przejściowych i dostosowujących tak, aby ustawy te mogły efektywnie zafunkcjonować w systemie prawa.

Proponuje się aby ustawa z dnia .....o architektach (Dz. U. ...) oraz ustawa z dnia .....o inżynierach budownictwa (Dz. U. ...) weszły w życie w terminie .....

Mając na względzie, iż w ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2018 r. uznano za niekonstytucyjny przepis stanowiący upoważnienie do wydania rozporządzenia określającego zakresy poszczególnych uprawnień budowlanych i w związku z tym przepisy stanowiące podstawę nadawania uprawnień budowlanych i określania ich zakresu utracą moc obowiązującą po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia przedmiotowego wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, co nastąpiło w dniu 12

lutego 2018 r., projektowane ustawy powinny wejść w życie przed dniem 12 lutego 2019 r. W przeciwnym wypadku, po tej dacie nie będzie możliwe nadawanie nowych uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa oraz uzyskiwanie tytułu zawodowego architekta.

Przepisy zmieniające

1. Zakres zmian w ustawie Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276 i 1496).

Wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz uzyskiwanie uprawnień budowlanych regulują przepisy rozdziału 2 ustawy – Prawo budowlane (art. 12-16). Art. 12 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane definiuje pojęcie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz określa ich rodzaje. Projektowane przepisy rozszerzają ten katalog o sporządzanie opinii technicznych oraz rzeczoznawstwo budowlane. Rozszerzenie katalogu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie stanowi uwzględnienie postulatu obu izb samorządu zawodowego. Ponadto, w przepisach prawa budowlanego zdefiniowane zostanie treść opinii technicznych oraz ekspertyz technicznych. Ponadto, ustawa regulować będzie warunki uprawniające do wykonywania funkcji rzeczoznawcy budowlanego. Zgodnie z projektowaną regulacją rzeczoznawcą budowlanym będzie mogła zostać osoba, która posiada tytuł zawodowy architekta lub uprawnienia budowlane bez ograniczeń oraz jest członkiem właściwej izby samorządu zawodowego. Ponadto, jeżeli chodzi o architektów to powinni oni wykazać posiadanie co najmniej 10 lat praktyki w zakresie rzeczoznawstwem oraz znaczącego dorobku praktycznego w tym zakresie. Natomiast inżynierzy budownictwa mogą się ubiegać o uprawnienia rzeczoznawcy budowlanego po uzyskaniu specjalizacji techniczno – budowlanej, o których mowa w ustawie o inżynierach budownictwa oraz muszą wykazać co najmniej 5 – letnią praktykę w zakresie objętym rzeczoznawstwem po uzyskaniu tej specjalizacji oraz znaczącym dorobkiem praktycznym w zakresie objętym rzeczoznawstwem.

Inne zmiany w ustawie – Prawo budowlane mają charakter dostosowujący do regulacji wynikających z ustawy o architektach oraz ustawy o inżynierach budownictwa.

2. Zakres zmian w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668)

W celu podwyższenia jakości kształcenia w zawodzie inżyniera budownictwa zaproponowano wprowadzenia wymogu uwzględniania standardów kształcenia w programach studiów

przygotowujących do wykonywania tego zawodu. Standardy te określi minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Wymóg uwzględniania ww. standardów kształcenia w programach studiów obowiązująca ustawa nakłada w stosunku do uczelni wyższych przygotowujących do wykonywania zawodu architekta. Uzasadnionym jest zatem, aby takie standardy obowiązywały uczelnie również w zakresie przygotowywania do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa, mając na względzie znaczenie tego zawodu dla społeczeństwa i potrzebę zapewnienia wysokich kwalifikacji osobom przygotowującym się do jego wykonywania.

Zmiany zaproponowane w pozostałych ustawach mają charakter czysto dostosowawczy (w zakresie używanych pojęć i terminologii oraz odesłać) do nowych regulacji, tj. ustawy o architektach i ustawy o inżynierach.

W projekcie ustawy zaproponowano przepisy przejściowe dotyczące :

- a) postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane i niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem,
- b) postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa, niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem,
- c) osób, które, przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, na mocy którego osoby te zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji w dotychczasowym zakresie,
- d) osób, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały wykształcenie umożliwiające ubieganie się o uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej na mocy którego osoby te będą mogły być dopuszczone do ubiegania się o uprawnienia budowlane na dotychczasowych zasadach przez okres 3 lat od wejścia w życie ustawy,
- e) do postępowań w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe,

- f) do postępowań kwalifikacyjnych w sprawie uprawnień budowlanych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe,
- g) Krajowa Rada Izby Architektów i Krajowa Rada Izby Inżynierów Budownictwa w okresie 12 miesięcy od wejścia w życie ustawy uchwalą standardy praktyki zawodowej,
- h) w okresie 12 miesięcy od wejścia w życie ustawy praktyka zawodowa może się odbywać na zasadach dotychczasowych,
- i) dotychczasowe izby samorządów zawodowych z dniem wejścia w życie ustawy stają się izbami w rozumieniu tej ustawy.

W odniesieniu do przepisów wykonawczych przepisy rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu ubezpieczenia obowiązkowego dotyczącego wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie zostanie utrzymane w mocy przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Częściowo utrzymane zostaną w mocy (przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy) przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie z wyjątkiem przepisów dotyczących ograniczenia uprawnień budowlanych (które zostały zakwestionowane w ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego) oraz specjalizacji technoczo – budowlanych.

Projekt ustawy nie podlega opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego z uwagi na to, iż projektowane regulacje nie wpływają na funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego.

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, o których mowa w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), z chwilą skierowania do uzgodnień projekt ustawy zostanie udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Projektowana ustawa została zgłoszona do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod pozycją UD435.

Załącznikiem do uzasadnienia jest Ocena Skutków Regulacji.